

- та/або Компенсаційної Вуглеводневої Продукції або їх грошового еквіваленту;
- (ii) передача Частки Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції для продажу Оператору;
  - (iii) Розподіл (дистрибуція, передача) Оператором Прибуткової Вуглеводневої Продукції та/або Компенсаційної Вуглеводневої Продукції або їх грошового еквіваленту, включаючи дохід від продажу або іншого відчуження, між Компаніями-Інвесторами, а також отримання Прибуткової Вуглеводневої Продукції та/або Компенсаційної Вуглеводневої Продукції або їх грошового еквіваленту;
  - (iv) Продаж або будь-яке інше відчуження, використання або втрата у виробництві або будь-яке інше використання Прибуткової Вуглеводневої Продукції та Компенсаційної Вуглеводневої Продукції Оператором або будь-якою Компанією-Інвестором після того, як право власності на таку Компенсаційну Вуглеводневу Продукцію та Прибуткову Вуглеводневу Продукцію перейшло до Оператора або такої Компанії-Інвестора, крім оподаткування ПДВ згідно з цією Угодою;
  - (v) Продаж або будь-яке інше відчуження Частки Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції Оператором відповідно до цієї Угоди, крім оподаткування ПДВ, передання та зберігання будь-якою Компанією-Інвестором або Оператором для нагляду або продажу Частки Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції та розподіл між Державою та Оператором грошових надходжень від продажу або іншого відчуження Оператором Частки Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції;
  - (vi) Передача права власності на Майно від будь-якої Компанії-Інвестора або Оператора на користь Держави відповідно до цієї Угоди, зазначене Майно може включати будь-яке нерухоме або рухоме Майно, таке як обладнання та устаткування тощо, набуте та/або створене будь-якою Компанією-Інвестором або Оператором для Нафтогазової Діяльності, після припинення цієї Угоди, як це передбачено Статтею 18;
  - (vii) Виплата будь-яких бонусів, передбачених цією Угодою, Оператором або будь-якою Компанією-Інвестором Державі;
  - (viii) Передання грошових коштів будь-якою Компанією-Інвестором (незалежно від того, чи грошові кошти вносяться головним офісом або Постійним Представництвом такої Компанії-Інвестора в Україні) Операторові для забезпечення виконання Нафтогазової Діяльності;
  - (ix) Передача будь-якого Майна, включаючи нерухомі або рухомі активи, будь-якою Компанією-Інвестором або Державою Операторові для Нафтогазової Діяльності, а також отримання такого Майна від Оператора;

- (x) Передача майна, включаючи грошові кошти, будь-яке нерухоме або рухоме Майно, будь-якою Компанією-Інвестором або Державою Оператору для користування ним в ході Нафтогазової Діяльності, безоплатне користування таким майном Оператором та повернення такого майна Оператором відповідній Компанії-Інвесторові або Державі;
- (xi) Безоплатне користування Оператором або будь-якою Компанією-Інвестором будь-якою геологічною, геофізичною, геохімічною, буровою, інженерною, каротажною, виробничою та іншою інформацією, яка належить Державі та була набута або накопичена будь-якою Компанією-Інвестором або Оператором в Нафтогазовій Діяльності;
- (xii) Повернення Оператором Договірної Ділянки або будь-якої її частини Державі відповідно до цієї Угоди;
- (xiii) Передача Іноземним Інвестором або Оператором будь-якого майна, включаючи грошові кошти, будь-яке нерухоме або рухоме майно, своєму Постійному Представництву в Україні для фінансування та забезпечення Нафтогазової Діяльності відповідно до Затвердженої Програми Робіт та Бюджету, у тому числі (але без будь-яких обмежень) на загальні адміністративні потреби та сплату податків та зборів, що підлягають сплаті за цією Угодою, фінансування іншої діяльності та виконання зобов'язань за цією Угодою, у тому числі виплати бонусів, а також отримання такого майна Постійним Представництвом;
- (xiv) Безоплатне використання Оператором або будь-якою Компанією-Інвестором Вуглеводнів, у тому числі Товарної Продукції, як у природному стані, так і переробленої, необхідне для виконання цієї Угоди (у тому числі використання Вуглеводнів для технологічних потреб) відповідно до цієї Угоди, втрата Вуглеводнів в Нафтогазовій Діяльності або під час здійснення будь-якої іншої діяльності за цією Угодою;
- (xv) Безоплатне використання будь-якою Компанією-Інвестором або Оператором будь-яких повноважень або прав, наданих їм за цією Угодою;
- (xvi) Передача будь-якого майна, у тому числі грошей, будь-якого нерухомого або рухомого Майна, Оператором або будь-якою Компанією-Інвестором Державі або будь-якій Третій Особі, яке здійснюється для виконання трудових, навчальних, технологічних зобов'язань або здійснення Соціальних Інвестицій та Інфраструктури Подвійного Призначення за цією Угодою;
- (xvii) Безоплатне постачання товарів та послуг будь-якій Компанії-Інвесторові, Операторові або будь-якою Компанією-Інвестором чи Оператором, в межах Нафтогазової Діяльності, у тому числі надання житла, навчання, перевезення, страхування, покриття витрат на зайняття спортом, харчування та інших додаткових благ, в тому числі в негрошовій формі, Працівникам та іншому персоналу,

задіяному у Нафтогазовій Діяльності, у тому числі персоналу, направленаому за договорами про надання персоналу, та адміністративному персоналу;

- (xviii) Інші види доходу, отримані при здійсненні Нафтогазової Діяльності, у тому числі курсові різниці; проценти по вкладах в банках (включаючи, зокрема проценти на резервування в рахунок Фонду Виведення Об'єктів з Експлуатації, повернення профінансованих сум (включаючи проценти), нарахування індексації та Надбавки, умовні проценти та основні суми безпроцентних позик, отриманих Постійним Представництвом Оператора для фінансування Нафтогазової Діяльності та не повернені до кінця календарного кварталу), продаж іноземної валюти, отриманої як фінансова допомога або позика для фінансування Нафтогазової Діяльності, безповоротна фінансова допомога, відшкодування та проценти або штрафні санкції, отримані за цією Угодою.
- (xix) Припинення цієї Угоди; та
- (xx) Інші операції, визначені в ПКУ або цій Угоді як Неоподатковувані Операції або операції, які є Неоподатковуваними Операціями, враховуючи особливості оподаткування за цією Угодою.

28.10.2 Для уникнення непорозумінь, операції, зазначені у Статті 28.10.1, вважаються Неоподатковуваними Операціями і в тому випадку, якщо розподіл Товарної Продукції за цією Угодою не здійснювався, у тому числі в разі припинення цієї Угоди або визнання її недійсною або такою, що не підлягає виконанню в примусовому порядку, або такою, що не має сили з інших причин, до або після Дати Початку Реалізації.

28.10.3 Використання раніше набутого, створеного або використованого Майна, робіт, послуг чи інших придбань у Неоподатковуваних Операціях не впливає на право Оператора або будь-якої Компанії-Інвестора на визнання Витрат, що Підлягають Відшкодуванню, чи визнання витрат, у тому числі на визнання Податкових Витрат для цілей Податку на Прибуток, та на податковий кредит або бюджетне відшкодування з ПДВ (за наявності).

28.11 Інші положення

28.11.1 Для уникнення непорозумінь, операції між Постійним Представництвом Оператора, що діє поза межами цієї Угоди, та Оператором, який діє як платник податків за цією Угодою, протягом Строку Дії цієї Угоди та в межах операцій, пов'язаних з виконанням цієї Угоди, не підлягають оподаткуванню. Витрати на Нафтогазову Діяльність, понесені Постійним Представництвом Оператора, відображаються безпосередньо на Рахунку Обліку Нафтогазової Діяльності відповідно до Облікових Процедур та в окремому податковому обліку за цією Угодою.

28.11.2 Для уникнення непорозумінь, положення цієї Угоди та застосовних актів Законодавства України щодо особливостей оподаткування операцій за цією Угодою, Несплачуваних Податків, Неоподатковуваних Операцій та будь-яких податкових пільг або переваг застосовуються, як Оператор має право їх використовувати після припинення цієї Угоди або визнання її недійсною або

такою, що не підлягає виконанню в примусовому порядку, або такою, що не має сили з інших причин, по відношенню до будь-якої Нафтогазової Діяльності, транзакцій, інших дій або подій, пов'язаних з виконанням цієї Угоди, яке відбулися до припинення цієї Угоди або визнання її недійсною або такою, що не підлягає виконанню в примусовому порядку, або такою, що не породжує прав та обов'язків з інших причин.

- 28.11.3 Держава зобов'язана забезпечити належне застосування Державними Органами та їхніми посадовими особами положень цієї Угоди та норм ПКУ та Митного кодексу України, чинних станом на 24 січня 2013 року, що, зокрема, включає ухвалення підзаконних нормативних актів та актів індивідуальної дії, прийняття будь-яких підзаконних актів та надання будь-яких роз'яснень та консультацій, а також надання будь-яких необхідних для цього вказівок. Держава зобов'язана забезпечувати повну співпрацю та сприяння Державними Органами в застосуванні податкових норм, що застосовуються до Компанії-Інвестора або Оператора, включаючи всі відповідні податкові та митні процедури.

СТАТТЯ 29. ЗАЯВИ ТА ГАРАНТИЙ

29.1 Заяви та гарантії Держави

Держава цим заявляє та гарантує, що:

- (i) Держава мала повне законне право та повноваження укладти Угоду від 24.01.2013 року та виконувати свої зобов'язання;
- (ii) станом на Дату Набуття Чинності Держава має повне законне право та повноваження укладати цю Угоду та виконувати свої зобов'язання за цією Угодою;
- (iii) ця Угода укладена належним чином уповноваженими представниками Держави та становить законне, дійсне та обов'язкове для виконання зобов'язання Держави, яке може бути примусово виконане відповідно до її умов; та
- (iv) укладення та виконання цієї Угоди, в т.ч. Угоди від 24.01.2013 року не порушує жодних положень (a) повноважень Держави або її уповноважених представників, (b) будь-якого договору або документу, стороною якого є Держава або який носить зобов'язальний характер по відношенню до неї або будь-якого з її активів, (c) Конституції України, будь-якої Міжнародної Угоди або будь-якого Законодавства України або Нормативно-Правових Актів, та (d) будь-яких прав Третіх Осіб;
- (v) наскільки це їй відомо, Держава визнає, що не існує жодних вимог, які знаходяться на стадії розгляду або загрожують з боку будь-яких Третіх Осіб або будь-якої іншої особи будь-якого характеру, які можуть будь-яким чином обмежити або завадити реалізації прав та виконанню зобов'язань Сторін, в тому числі повноважень Держави стосовно Договірної Ділянки.

29.2 Заяви та гарантії Інвестора

Кожна Компанія-Інвестор заявляє та гарантує від власного імені Державі та іншій Компанії-Інвестору, що станом на Дату Набуття Чинності:

- (i) Компанія-Інвестор є належним чином заснованою та законно існує відповідно до законодавства юрисдикції його створення із всіма необхідними правами та повноваженнями щодо володіння його майном та здійснення господарської діяльності, як передбачено в цій Угоді;
- (ii) Компанія-Інвестор має всі необхідні права та повноваження для укладення та виконання цієї Угоди;
- (iii) Компанія-Інвестор має в наявності фінансові ресурси, які необхідні для виконання такою Компанією-Інвестором своїх зобов'язань за цією Угодою та УОД у будь-який момент, коли такі зобов'язання виникнуть;
- (iv) укладення цієї Угоди Компанією-Інвестором, а також виконання його обов'язків за цією Угодою, було належним чином затверджене всіма необхідними діями, і ця Угода становить законне, чинне та обов'язкове для виконання зобов'язання Компанії-Інвестора, яке може бути примусово виконане відповідно до його умов;
- (v) ані укладення цієї Угоди Компанією-Інвестором, ані виконання її зобов'язань за цією Угодою, не суперечить та не порушує будь-якої умови або положень установчих документів Компанії-Інвестора або будь-якого наказу будь-якого суду, регуляторного органу або Державного Органу, якому підсудна або підвідомча Компанія-Інвестор, її господарська діяльність або майно, та не суперечитиме, не приведе до порушення, недодержання або скорочення терміну виконання та не становитиме невиконання зобов'язань згідно із умовами будь-якого істотного договору або документу, стороною якого вона є або який носить зобов'язальний характер щодо неї, та не приведе до створення будь-якого права утримання, застави або обтяження щодо будь-якого з істотного майна Компанії-Інвестора; та
- (vi) не існує судових розглядів, проваджень або розслідувань, які тривають або, наскільки відомо Компанії-Інвестору, загрожують їй з боку будь-якого суду, регуляторного органу або Державного Органу, адміністративного органу або іншого суду, які, у випадку прийняття рішення по них не на користь Компанії-Інвестора або Афілійованої Особи Компанії-Інвестора, мали б істотний вплив на здатність Компанії-Інвестора укладати та виконувати цю Угоду або виконувати свої зобов'язання за цією Угодою.

Сторони погоджуються, що Інвестор не несе відповідальності, в повному обсязі або частково, перед Державою або будь-яким Державним Органом або будь-якою Особою, яка знаходитьться в його компетенції або під його контролем, за будь-які та всі умови, що існували раніше, або роботи, що проводилися раніше на Договірній Ділянці, які можуть порушити будь-яке чинне Законодавство України або Нормативно-Правові Акти або права будь-яких Третіх Осіб або інших сторін.

29.3 Порушення Заяви або Гарантії

Якщо будь-яка Сторона порушує заяву або гарантію, яка надається за цією Статтею 29, таке порушення становить невиконання зобов'язання за цією Угодою.

СТАТТЯ 30. СПІЛЬНЕ ЗДІЙСНЕННЯ НАФТОГАЗОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- 30.1 Якщо Відкриття на території Договірної Ділянки виходить за межі Договірної Ділянки, щодо якої (i) Державою виданий спеціальний дозвіл іншій Особі на ведення діяльності з геологічного вивчення та/або промислової розробки, або (ii) укладена угода між Державою або будь-яким Державним Органом та іншою Особою на ведення діяльності з геологічного вивчення та/або промислової розробки, Інвестор може домовитися із такою іншою Особою щодо юнітаризації Відкриття.
- 30.2 Держава надає допомогу Інвестору в досягненні домовленості із такою іншою Особою.

СТАТТЯ 31. ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ/РАХУНКИ, БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, ЗВІТИ ПРО ХІД РОБІТ ТА АУДИТОРСЬКІ ПЕРЕВІРКИ. ПОРЯДОК КОНТРОЛЮ ЗА ВЕДЕННЯМ РОБІТ ТА ВИКОНАННЯ УМОВ УГОДИ: СТРОК, ФОРМИ ТА ЗМІСТ ЗВІТІВ ПРО ХІД РОБІТ, ІНФОРМАЦІЇ, ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ/РАХУНКІВ, ЩО ПОДАЮТЬСЯ ІНВЕСТОРОМ

- 31.1 **Ведення книг бухгалтерського обліку та облікових записів.** Оператор складає та веде технічні звіти, Рахунок Обліку Нафтогазової Діяльності та інші фінансові звіти та записи, в яких відображає Нафтогазову Діяльність відповідно до наступних положень цієї Статті та Облікових Процедур англійською мовою та подаватиме звіти українською мовою, якщо цього вимагають Державні Органи.

Кожна Сторона має такі права та зобов'язання по відношенню до Рахунку Обліку Нафтогазової Діяльності, які визначені в Облікових Процедурах.

- 31.2 **Право на інформацію.** Оператор подає Державному Уповноваженому Органу інформацію, що наведена у Статті 31.3 за результатами Нафтогазової Діяльності або що відноситься до неї, або подання якої вимагається імперативними нормами Законодавства України Державному Уповноваженому Органу щомісячно, якщо інший строк не передбачено Законодавством України.

31.3 Звітування.

- 31.3.1 Оператор надає звіти Державному Уповноваженому Органу стосовно витрат, укладення договорів із підрядниками та закупівель, товарних запасів, Видобутку, компенсації витрат, прибутків, ходу проекту та інших питань в порядку, в строки та із змістом, передбаченими в цій Угоді та, у випадку Рахунку Обліку Нафтогазової Діяльності, відповідно до цієї Угоди та Облікових Процедур.
- 31.3.2 Протягом 90 (дев'яноста) днів з дати закінчення кожного Договірного Року Оператор зобов'язаний надавати Державному Уповноваженому Органу звіт про Нафтогазову Діяльність, проведену протягом такого Договірного Року. Такий звіт включатиме наступне, в тій мірі, в якій така інформація стосуватиметься такого Договірного Року:

- (i) Дані про хід виконання Затверджених Програм Робіт та Бюджетів, включаючи інформацію щодо Нафтогазової Діяльності, проведеної Інвестором, та витрат, понесених Інвестором;
- (ii) Обсяг будь-якого Видобутку;
- (iii) Дані про обсяги та вартість Компенсаційної та Прибуткової Вуглеводневої Продукції, отриманої протягом такого Договірного Року;
- (iv) Дані про суму Витрат, що Підлягають Відшкодуванню, понесених протягом такого Договірного Року; та
- (v) Інформацію щодо інших відповідних питань, яка на думку Оператора буде доцільно.

СТАТТЯ 32. КОРИСТУВАННЯ ДАНИМИ ЩОДО ДОГОВІРНОЇ ДІЛЯНКИ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОБІТ ТА ПРАВО ВЛАСНОСТІ НА НИХ

32.1 Право власності на Дані щодо Договірної Ділянки

- 32.1.1 Всі Дані щодо Договірної Ділянки стають власністю Держави одразу ж після створення таких Даних щодо Договірної Ділянки, за винятком тієї інформації, яка вже знаходитьться в розпорядженні будь-якої з Компаній-Інвесторів станом на Дату Набуття Чинності, і така інформація залишається у володінні такої Компанії-Інвестора.
- 32.1.2 Незважаючи на викладене вище, Держава погоджується вважати Дані щодо Договірної Ділянки Конфіденційною Інформацією відповідно до Статті 33, та зобов'язується не продавати та не відчужувати в інший спосіб будь-які Дані щодо Договірної Ділянки жодній Особі, окрім випадків надання попередньої письмової згоди Інвестора.
- 32.1.3 З урахуванням Статті 32, Інвестор вважає Дані щодо Договірної Ділянки Конфіденційною Інформацією відповідно до Статті 33, за винятком даних, якими кожна Компанія-Інвестор володіла на Дату Набуття Чинності.
- 32.1.4 З урахуванням Статті 32.2, Інвестор зберігає та веде всі оригінали Даних щодо Договірної Ділянки, що знаходяться в його розпорядженні, відповідно до Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ та Стандартів Оператора, передає всі оригінали Даних щодо Договірної Ділянки Державі без затримок після припинення дії цієї Угоди. Інвестор докладає економічно обґрунтованих зусиль, в тій мірі, в якій це можливо, для збереження та зберігання репрезентативної частини керну та бурового шламу, що відібрані з Нафтогазової Діяльності, а також ґрунту та гірничих порід, Вуглеводнів та зразків води. Незважаючи на викладене вище, Держава має доступ (без затримок після надання запиту та на безоплатній основі) до всіх оригіналів Даних щодо Договірної Ділянки.

32.2 Використання Інвестором Даних щодо Договірної Ділянки

- 32.2.1 Згідно з Законодавством України, чинними Нормативно-Правовими Актами та положеннями Статті 33, Інвестор та Оператор мають право використовувати всі Дані щодо Договірної Ділянки безоплатно в цілях цієї

Угоди, та їм дозволяється вивозити всі Дані щодо Договірної Ділянки, в тому числі, зразки гірничих порід за межі Держави (на безоплатній основі та без сплати будь-яких мит та Податків), з метою обробки, експертизи та аналізу, які проводитимуться Оператором, будь-якою Компанією-Інвестором та будь-якими з їх Афілійованих Осіб або Підрядниками або для них, з будь-якою метою (але не з метою продажу).

- 32.2.2 Сторони погоджуються, що буде вигідним для ефективного здійснення Нафтогазової Діяльності та вчасного виконання Програми Робіт Початкового Геологічного Вивчення та будь-якої іншої Затвердженої Програми Робіт, якщо Дані щодо Договірної Ділянки зможуть бути використані Оператором (та/або його Афілійованими Особами) у зв'язку із діяльністю поза межами Договірної Ділянки, за умови, що дані, які отримані в результаті цієї діяльності Оператора (та/або його Афілійованих Осіб) можуть використовуватися у зв'язку із Нафтогазовою Діяльністю за цією Угодою.

Сторони цим погоджуються на таке використання Даних щодо Договірної Ділянки Оператором (та/або Афілійованими Особами) і Сторони укладають договори із будь-якою відповідною Третью Особою або іншими особами, якщо, на обґрунтовану думку Оператора, такі договори вимагатимуться.

32.3 Право власності на Результати Робіт

- 32.3.1 Відповідно до Статті 32.3.4 право власності на Результати Робіт належатиме Інвестору та перейде до Держави відповідно до Статті 18, за умови, що Інвестор та його Афілійовані Особи завжди протягом дії та після припинення дії або закінчення Сроку Дії цієї Угоди мають світову, невідкличну ліцензію з правом передачі на використання Результатів Робіт та всіх Прав на Інтелектуальну Власність щодо неї з будь-якою метою.
- 32.3.2 Окрім цього Сторони також підтверджують, що у відносинах між Державою та Інвестором, всі технічні дані (в тому числі технічні рішення, технічні документи, бази даних та технології видобування), організаційні дані (в тому числі плани видобування), комерційні дані (в тому числі маркетингові, фінансові дані, результати досліджень та прогнози) та експлуатаційні дані (в тому числі інформація щодо обсягу видобування, приладів та обладнання, які використовуються Інвестором), які створюються або набуваються будь-якою Компанією-Інвестором не на підставі цієї Угоди або в ході Нафтогазової Діяльності, можуть включати в себе комерційну таємницю або іншу конфіденційну інформацію Компанії-Інвестора, та що такі комерційні таємниці або інша конфіденційна інформація належить виключно такій Компанії-Інвестору і Компанії-Інвестор не буде зобов'язана розголошувати її будь-якій Стороні. Комерційні таємниці будь-якої Компанії-Інвестора (як об'єкти Прав на Інтелектуальну Власність) наділяються таким самим рівнем правового захисту в Україні, яким наділяються подібні об'єкти Прав на Інтелектуальну Власність.
- 32.3.3 З урахуванням вимог Законодавства України та будь-яких чинних Нормативно-Правових Актів, від Компанії-Інвестора не вимагатиметься розголошувати або використовувати або надавати ліцензію та/або будь-які Права на Інтелектуальну Власність на використання будь-якої інформації або технології (в тому числі комерційних таємниць та будь-якої

конфіденційної інформації, зазначеної в попередніх положеннях Статті 32.3.2), яка була створена або придбана такою Компанією-Інвестором, не в ході Нафтогазової Діяльності, в такому разі розкриття, використання або надання будь-якої ліцензії та/або будь-яких Прав на Інтелектуальну Власність по відношенню до будь-якої такої інформації або технології відбувається виключно на власний розсуд Компанії-Інвестора та на умовах, які така Компанія-Інвестор, виключно на власний розсуд, вважає доречними.

32.3.4 Якщо Компанія-Інвестор вважає будь-які Результати Робіт Внутрішньою Технологією, тоді до таких Результатів Робіт не застосовується механізм відшкодування витрат, що передбачений в Статті 14 і такі Результати Робіт та всі Права на Інтелектуальну Власність щодо них завжди належать Компанії-Інвестору, що здійснює фінансування, і право власності не переходить Державі відповідно до Статті 18.

32.4 Внутрішня Технологія

Внутрішня Технологія буде та залишатиметься власністю Компанії-Інвестора, яка є власником такої Внутрішньої Технології. Така На запит Оператора, Компанія-Інвестор може використовувати її в Нафтогазовій Діяльності, але не матиме жодних зобов'язань будь-якого характеру щодо її розголошення будь-якій іншій Стороні або будь-якому Державному Органу або будь-якій Третій Особі. Незважаючи на вищевказане, Оператор буде надавати Сторонам Угоди достатній доступ до повної інформації стосовно всієї Нафтогазової Діяльності, що проводиться за укладеною Угодою, включаючи будь-яку конфіденційну інформацію, що має комерційну цінність.

СТАТТЯ 33. КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ І ПУБЛІЧНЕ РОЗКРИТТЯ

33.1 Конфіденційність

За винятком випадків, коли цією Угодою прямо передбачено інше, жодна із Сторін не може розкривати будь-яку Конфіденційну Інформацію, отриману від іншої Сторони, будь-якій іншій Особі без попередньої письмової згоди інших Сторін, за тим винятком, що така Сторона може без такої згоди розкривати таку Конфіденційну Інформацію:

- (a) своїм Афілійованим Особам, Працівникам (у тому числі працівникам, направленим з Компанії-Інвесторів або їхніх Афілійованих Осіб), Підрядникам, консультантам, радникам та іншим Третім Особам, що беруть участь у здійсненні діяльності, або необхідній її підтримці, на виконання або для сприяння здійсненню Нафтогазової Діяльності, за умови, що Сторона, яка розкриває інформацію, відповідає за забезпечення того, щоб всі отримувачі (за винятком Афілійованих Осіб і Працівників Оператора), яким розкривається Конфіденційна Інформація, підписали письмове зобов'язання не менш обтяжливе, ніж положення цієї Статті 33, зберігати в таємниці таку Конфіденційну Інформацію та використовувати її тільки в цілях, пов'язаних з веденням Нафтогазової Діяльності за цією Угодою, за винятком випадків, коли в ній прямо передбачено інше;
- (b) в обсязі, необхідному для виконання вимог будь-якого арбітражного суду, суду або Державному Органу, що має встановлене законом повноваження

вимагати такого розкриття, за умови, що така Сторона направляє іншим Сторонам завчасне попереднє письмове повідомлення про таке розкриття, або, якщо попереднє повідомлення направити неможливо з будь-яких причин, що непідвласні Стороні, що розкриває інформацію, остання повідомляє інші Сторони негайно після того, як відбулося таке розкриття, щоб створити для таких інших Сторін можливість звернення за охоронним судовим наказом або вжиття заходів щодо цього;

- (c) в обсязі, необхідному для виконання застосованого законодавства про компанії чи цінні папери, або вимог будь-якої добросовісної фондою біржі, на якій котируються акції будь-якої Сторони, що розкриває інформацію, або будь-якої з її Афілійованих Осіб, або згідно з іншими вимогами чинного законодавства і в обсязі таких вимог, у кожному випадку за умови, що така Сторона направляє іншим Сторонам, наскільки це розумно здійснене за конкретних обставин, завчасне попереднє письмове повідомлення про таке розкриття і дає можливість за розумний строк до розкриття обговорити його. Якщо попереднє повідомлення не є здійсненим з будь-якої причини, що непідвласна Стороні, що розкриває інформацію, остання надає повідомлення іншим Сторонам негайно після того як таке розкриття відбулося;
- (d) Особам, що ведуть добросовісні переговори з такою Компанією-Інвестором щодо відступлення за Статтею 39 частини або усієї Частки Участі Компанії-Інвестора або її частини в зв'язку з фінансуванням Нафтогазової Діяльності; проте за умови, що в кожному випадку така Компанія-Інвестор не може здійснювати такого розкриття, не отримавши спочатку від пропонованого отримувача письмове зобов'язання (за винятком випадку багатосторонніх кредитних установ та експортно-кредитних агентств, які за своїми правилами відмовляються його надавати) на користь всіх Сторін зберігати суверу конфіденційність такої розкритої Конфіденційної Інформації й використовувати її тільки для цілей добросовісних переговорів щодо відступлення, що зазначене в цій Статті 33.1(d);
- (e) коли така Конфіденційна Інформація (i) доступна чи стає доступною невизначеному колу осіб (інакше ніж унаслідок розкриття Стороною, яка намагається покладатися на цю Статтю 33.1(e), що порушує положення цієї Статті 33.1); чи (ii) була доступною такій Стороні на не конфіденційних засадах до її розкриття за цією Угодою; чи (iii) стає доступною такій Стороні від Особи чи з джерела, які, наскільки такій Стороні відомо, не зв'язані вимогами угоди про конфіденційність стосовно такої інформації й для яких не діє інша заборона передавати таку інформацію такій Стороні;
- (f) Особам, з якими Оператор уклав угоду про спільне використання даних або інший договір відповідно до Статті 32.2, проте за умови, що Оператор не може здійснювати жодного такого розкриття, не отримавши спочатку від пропонованого отримувача письмове зобов'язання зберігати конфіденційність такої розкритої Конфіденційної Інформації; або
- (g) в тій мірі, в якій це необхідно для захисту здоров'я, безпеки й довкілля у надзвичайних ситуаціях.

33.2 Обмеження на використання Конфіденційної Інформації; публічне розкриття

33.2.1 Обмеження на використання

За винятком випадків, коли Статтями 32 та 33 прямо передбачено інше, Сторона вправі використовувати Конфіденційну Інформацію, отриману від іншої Сторони, тільки для цілей здіслення своїх прав та виконання своїх зобов'язань за цією Угодою; проте за умови, що така Конфіденційна Інформація може використовуватися Оператором (в тому числі будь-якими його Афілійованими Особами) при оцінці запасів нафти й газу за межами Договірної Ділянки або в зв'язку з будь-якими установками, устаткуванням та обладнанням, якими володіють або які експлуатують Оператор чи його Афілійовані Особи, в тому обсязі, в якому така Конфіденційна Інформація є вільною від обмежень на використання, встановлених будь-якою Особою, яка не є Стороною цієї Угоди й володіє Правами на Інтелектуальну Власність щодо такої Конфіденційної Інформації.

33.2.2 Публічне розкриття

За винятком випадків, коли в цій Угоді прямо передбачено інше, ані Оператору, ані жодній Стороні не дозволяється здіслювати будь-яке публічне оголошення або розкриття щодо положень та умов цієї Угоди або стосовно Нафтогазової Діяльності, за тими винятками, коли:

- (i) будь-яке застосовне законодавство чи судовий процес можуть вимагати цього від Оператора або такої Сторони;
- (ii) Державний Уповноважений Орган, згідно із Статтею 11.8(ix) чи всі Сторони затвердили таке публічне розкриття (в тому числі форму та зміст такого розкриття);
- (iii) таке оголошення або розкриття є необхідним для виконання вимог будь-якої добросовісної фондової біржі, на якій котируються акції будь-якої Сторони що розкриває інформацію, або будь-якої з її Афілійованих Особ; або
- (iv) незважаючи на викладене вище, Оператор може публічно розкривати інформацію або вступати у відношення з Третіми Особами, які є зацікавленими сторонами у справах, пов'язаних з веденням Нафтогазової Діяльності, якщо виконання Оператором такої своєї ролі обґрунтовано потребуватиме від нього таких дій.

33.3 Строк конфіденційності

Без пікоди для обмежень щодо використання й розкриття інформації, що містяться в будь-якій іншій угоді, обмеження щодо використання й розкриття інформації, узгоджені Сторонами в цій Угоді, припиняються в дату, яка настає через 5 (п'ять) років після закінчення або припинення цієї Угоди.

33.4 Гарантії відшкодування на випадок розкриття

В разі порушення будь-якою з Сторін цих зобов'язань щодо конфіденційності, така Сторона повинна убездечити інші Сторони та відшкодувати таким іншим Сторонам будь-які Прямі Збитки, та витрати, що виникли в результаті порушення конфіденційності.

СТАТТЯ 34. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН ТА ЗАСОБИ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

34.1 Відповідальність. Загальні положення

Сторони несуть відповідальність за невиконання або неналежне виконання своїх зобов'язань за цією Угодою згідно з Законодавством України та з урахуванням цієї Статті 34. Відповідальність Компаній-Інвесторів стосовно зобов'язань за цію Угодою, в тому числі відповідальність перед Державою, є солідарною.

Компанії-Інвестори повинні відшкодувати в повному обсязі шкоду, спричинену довкіллю Нафтогазовою Діяльністю, незалежно від сплати зборів за забруднення або платежів за погіршення якості природних ресурсів (якщо такі сплачуються згідно Законодавства України). Компанії-Інвестори звільняються від відшкодування шкоди заподіяної довкіллю, тільки якщо доведе, що шкода заподіяна внаслідок стихійних природних явищ або навмисних дій потерпілих.

Будь-які витрати, понесені Інвестором на компенсацію шкоди будь-якому Державному Органу чи іншій Особі, що виникають із законних дій Інвестора або Оператора, що відповідають цій Угоді та будь-якій Затвердженні Програмі Робіт та Бюджету, є Витратами, що Підлягають Відшкодуванню.

34.2 Обмеження відповідальності

34.2.1 Кожна із Сторін несе відповідальність та відшкодовує іншим Сторонам всі Прямі Збитки, заподіяні іншим Сторонам внаслідок будь-якого невиконання або неналежного виконання своїх зобов'язань за цію Угодою, за умови, що Сторони не несуть відповідальності одна перед одною за будь-які Опосередковані або Непрямі Збитки, якщо ця Угода прямо не передбачає іншого.

34.2.2 Відповідно до Статті 34.1, жодна Компанія-Інвестор (в тому числі, з метою уникнення непорозумінь, Оператор та його Працівники) не несе відповідальності перед Державою за Збитки, завдані Державі, незалежно від того, як вони виникли, окрім відповідальності за будь-який Прямий Збиток, якщо його було понесено або зазнано Державою, якщо такий Прямий Збиток є безпосереднім наслідком Навмисної Неправомірної Поведінки або Грубої Недбалості з боку такої Компанії-Інвестора в ході здійснення Нафтогазової Діяльності.

34.2.3 Незважаючи на вищенаведене, Компанія-Інвестор не несе жодної відповідальності та не має жодного зобов'язання по відношенню до:

- (i) тих частин Договірної Ділянки, які не були піддані впливу Нафтогазової Діяльності, незважаючи на те, коли подія, що призвела до виникнення такої потенційної відповідальності або зобов'язань відбулася;
- (ii) Договірної Ділянки, в тій мірі, в якій такі відповідальність та зобов'язання пов'язані із періодом до Дати Початку; або
- (iii) будь-яких Збитків, які спричинені до початку Нафтогазової Діяльності у відповідності до висновків дослідження вихідного стану довкілля, згаданих у Статті 25.2.

34.3 Істотне Порушення з боку Держави

Сторони вважають наступні невиконання зобов'язань або неспроможність виконати зобов'язання з боку Держави істотними порушеннями цієї Угоди (надалі – "Істотне Порушення з боку Держави"), за умови, що зазначені невиконання зобов'язань або неспроможність виконати зобов'язання не спричинені Форс-Мажором, про які повідомила Держава:

- (i) припинення цієї Угоди в односторонньому порядку Державою в порушення положень цієї Угоди, тимчасове зупинення дій, припинення або скасування Спеціального Дозволу, яке б призвело до втрати Інвестором або суттєвого обмеження його прав на виключне здійснення Нафтогазової Діяльності;
- (ii) передача, конкурс, аукціон з продажу або вилучення всієї або будь-якої частини Договірної Ділянки в порушення цієї Угоди, яке призводить до втрати Компанією-Інвестором або суттєвого обмеження її прав на виключне здійснення Нафтогазової Діяльності;
- (iii) заборона Державою будь-якій Компанії-Інвестору або будь-якому Підряднику в доступі до Договірної Ділянки в порушення цієї Угоди, яке призводить до втрати Компанії-Інвестором або істотного обмеження його прав на здійснення Нафтогазової Діяльності, за умови, що така заборона не випливає із Законодавства України та Нормативно-Правових Актів;
- (iv) ненадання відшкодування ПДВ відповідно до Статті 28.6.15;
- (v) порушення Державою своїх зобов'язань, що передбачені в Статтях 10.1.1(i), 10.1.1(vi) та 10.1.1(viii); або
- (vi) у випадку, що передбачений у Статті 10.3.2.

Враховуючи Статтю 34.7, Істотне Порушення з боку Держави надає Інвестору право:
(а) на припинення дій цієї Угоди без будь-якого зобов'язання перед Державою або будь-яким Державним Органом на відшкодування Збитків відповідно до Законодавства України та чинних Міжнародних Угод; або (б) отримання відшкодування Збитків відповідно до Законодавства України та чинних Міжнародних Угод без припинення цієї Угоди; та (с) продовження Сроку Дії Угоди, дії, строку або періоду виконання будь-якого зобов'язання Інвестора або Оператора. У випадку подовження Сроку Дії Угоди відповідно до Статті 34.3(c), Держава погоджується, що, на вимогу Інвестора, Строк Дії Угоди подовжується на період, протягом якого здійсненню Нафтогазової Діяльності заважало, перешкоджало або ускладнювало Істотне Порушення з боку Держави.

У випадку будь-якого спору між Сторонами щодо відшкодування Збитків відповідно до цієї Статті 34.3, Сторони врегульовують такий спір відповідно до Статті 38.2.

34.4 Відповідальність перед Третіми Особами або завдана об'єктами підвищеної небезпеки

Інвестор несе відповідальність за збитки або шкоду, що зазнані будь-якою Третьюю Особою та спричинені безпосередньо Нафтогазовою Діяльністю, за яку Інвестор або Оператор несуть відповідальність за Законодавством України, включаючи

Законодавство України щодо об'єктів підвищеної небезпеки. Всі суми, що сплачуються Інвестором або Оператором (залежно від обставин) стосовно вимог або позовів, що виникають з таких збитків, підлягають відшкодуванню за рахунок Компенсаційних Вуглеводнів, окрім випадків, коли такі збитки були спричинені безпосередньо Навмисною Неправомірною Поведінкою або Грубою Недбалістю з боку Старшого Управлінського Персоналу Інвестора або Оператора.

34.5 Відшкодування Інвестором на користь Держави та Державного Органу

- 34.5.1 З урахуванням положень Статті 34.2, Інвестор відшкодовує та убезпечує Державу, та її відповідних працівників, та будь-який Державний Орган та його відповідних працівників (кожен надалі – **"Сторона Одержанувач Відшкодування"**) від будь-яких та всіх Прямих Збитків, завданих Навмисною Неправомірною Поведінкою або Грубою Недбалістю Старшого Управлінського Персоналу будь-якої Компанії-Інвестора, які були остаточно визначені будь-яким компетентним судом або арбітром як такі, що підлягають сплаті будь-якій Третій Особі такою Стороною Одержанувачем Відшкодування, якщо було встановлено, що такий Прямий Збиток є наслідком виконання або невиконання Нафтогазової Діяльності.
- 34.5.2 Інвестор відшкодовує та убезпечує Сторону Одержанувача Відшкодування відповідно до Статті 34.5.1 за умови, що:
- (i) Кожній Компанії-Інвестору було надане повідомлення в письмовій формі про судову справу та будь-які вимоги в письмовій формі, які передують судовій справі, щодо яких Сторона Одержанувач Відшкодування обґрунтовано вважає, що вони можуть призвести до судової справи, в кожному випадку, як тільки це стане можливим після того, як така судова справа буде порушена або такі вимоги в письмовій формі будуть висунуті;
  - (ii) Кожній Компанії-Інвестору було надане право приєднатися до сторони захисту або взяти участь у врегулюванні такої вимоги або у будь-яких переговорах, пов'язаних із нею, якщо не існує істотного конфлікту інтересів між Компанією-Інвестором та Стороною Одержанувачем Відшкодування по відношенню до такої судової справи або вимоги;
  - (iii) Сторона Одержанувач Відшкодування не проводить жодного врегулювання із такою Третією Особою попередньо не переконавши інші Компанії-Інвестори, що вона може провести його не обмеживши інтересів інших Компаній-Інвесторів щодо такої судової справи або вимоги;
  - (iv) Стороні Одержанувачу Відшкодування буде надана вся достатня інформація та допомога, яка запитується Компаніями-Інвесторами у зв'язку із такою вимогою або судовою справою.

Якщо невиконання Стороною Одержанувачем Відшкодування положень, передбачених в підпунктах з (i) до (iv) вище суттєво не обмежує можливості будь-якої Компанії-Інвестора щодо захисту від будь-якої вимоги або судової справи порушеної Третією Особою, таке невиконання не обмежує права

Сторони Одержання Відшкодування вимагати відшкодування за цією Угодою.

34.5.3 Відшкодування, що передбачені в Статті 34.5.1 не поширюються на шкоду:

- (i) що завдана Третім Особам у зв'язку із фактичним або заявленим порушенням Прав на Інтелектуальну Власність Третьої Особи; або
- (ii) будь-який інший збиток або шкоду, в тому числі Опосередковані та Непрямі Збитки (окрім Прямих Збитків), незалежно від того, як вони завдані.

34.6 Виправлення та відновлення

У випадку будь-якого збитку або фізичного пошкодження або шкоди, які сталися в результаті здійснення Нафтогазової Діяльності, Оператор вживає належних заходів з метою попередження подальшого збитку або фізичного пошкодження та їх виправлення. Витрати на таке попередження та виправлення та будь-які та всі суми, що сплачені по відношенню до вимог або позовів про відшкодування фізичного пошкодження або шкоди, після вирахування будь-яких сум, які відшкодовуються Інвестору згідно із будь-яким застосовним договором страхування, будуть Витратами, що Підлягають Відшкодуванню, якщо та в тій мірі, в якій збиток або фізичне пошкодження не є наслідком Навмисної Неправомірної Поведінки або Грубої Недбалості Старшого Управлінського Персоналу Компанії-Інвестора.

34.7 Опосередкований або Непрямий або Прямий Збиток

Обмеження відповідальності передбачене в Статті 34.2.1 не застосовується у випадку (i) Експропріації або (ii) Істотного Порушення з боку Держави, як передбачено в Статті 34.3 або (iii) будь-якому іншому випадку, що прямо передбачений в цій Угоді, проте, за умови, що це виключення з обмеження відповідальності не має на меті та не повинне тлумачитися як визнання будь-якою Стороню або вираження наміру Сторін щодо ступеню, розміру або характеру своєчасного, адекватного та дієвого відшкодування, яке має бути сплачене за цією Угодою.

34.8 Відповідальність однієї Компанії-Інвестора перед іншою регулюється відповідними положеннями УД.

34.9 Виконання зобов'язання Держави, що викладене в Статті 10.1.5 (надалі – "Зобов'язання щодо ПДВ"), а також обов'язок Держави відшкодувати Інвестору будь-які Збитки згідно цієї Угоди, за умови, що таке відшкодування було письмово погоджене між Сторонами або було присуджене в результаті процедури вирішення спору, що передбачена в Статті 38.2 (надалі – "Зобов'язання щодо Відшкодування") забезпечується правом притримання, тобто правом, яке надається Інвестору цієї Угодою залишити та на власний розсуд розпорядитися (продати) Часткою Товарної Продукції Держави наступним чином:

34.9.1 підставою для реалізації Інвестором такого права на притримання та розпорядження є невиконання Державою Зобов'язання щодо ПДВ та/або Зобов'язання щодо Відшкодування протягом 60 (шістдесяти) днів від дати письмового повідомлення Оператора до КМУ, в якому заявляється про намір Інвестора реалізувати право Інвестора на утримання та продаж Частки Товарної Продукції Держави (надалі – "Повідомлення про Притримання").

- В Повідомленні про Утримання має зазначатися: (i) підстави для притримання, (ii) копії відповідних документів, які обґрунтують право Інвестора на притримання Частки Товарної Продукції Держави та (iii) розрахунок Частки Товарної Продукції Держави, яка буде притриматися Інвестором, мінус очікувані витрати Інвестора на поводження із таким об'ємом Частки Товарної Продукції Держави;
- 34.9.2 Якщо Держава не погодиться із Повідомленням про Притримання, КМУ повідомить Інвестора про це та передасть питання Експерту на остаточне вирішення протягом 30 (тридцяти) днів від дати Повідомлення про Притримання згідно із Статтею 38.4.2(i);
- 34.9.3 Інвестор отримає право власності та володіння, а Оператор матиме право розпорядитися Часткою Товарної Продукції Держави, якщо Держава не виконує своїх зобов'язань, що передбачені в Повідомленні про Притримання протягом 60 (шістдесяти) днів, якщо питання не було передане Експерту.
- 34.9.4 Будь-яка Частка Товарної Продукції Держави, яка буде реалізована згідно із Статтею 34.9, оцінюється на щомісячній основі згідно з методикою Статті 15.2.3А та/або 15.2.3В для Сирої Нафти та для Газу згідно зі Статтею 15.3.2А та/або 15.3.2В та/або 15.3.2С, як буде визначено Оператором та застосовуватиметься до доходів, отриманих по відношенню до об'єму такої Частки Товарної Продукції Держави, відчуженої лише протягом такого Місяця, мінус витрати Інвестора на поводження із такою Товарною Продукцією та розпорядження нею. Інвестор отримає право власності та володіння та утримує тільки надходження від реалізації Частки Товарної Продукції Держави, яка утримується згідно із цією Статтею 34.9, до того часу, поки вартість не дорівнюватиме витратам, понесеним Інвестором внаслідок невиконання Державою Зобов'язання щодо ПДВ та Зобов'язання щодо Відшкодування. Будь-які кошти, що залишаються після цього, повинні бути перераховані Інвестором Державі протягом 30 (тридцяти) днів після закінчення Місяця, в якому така Товарна Продукція пройшла через Пункт Доставки, або протягом 14 (четирнадцяти) днів після отримання Оператором надходжень від такої Товарної Продукції, залежно від того, що настає пізніше. Такі надходження сплачуються Державі у тій самій валюті, в якій вони були отримані Оператором того ж періоду.
- 34.10 Виконання зобов'язання Інвестора перед Державою відшкодувати будь-які Прямі Збитки згідно цієї Угоди, за умови, що таке відшкодування було письмово погоджене між Сторонами або було присуджене в результаті процедури вирішення спору, що передбачена в Статті 38.2 (надалі – **"Зобов'язання щодо Відшкодування"**) забезпечується правом притримання, яке цим надається Державі цією Угодою, тобто правом залишити та на власний розсуд розпорядитися (продати) Часткою Товарної Продукції Інвестора наступним чином:
- 34.10.1 підставою для реалізації Державою такого права на притримання та розпорядження є невиконання Інвестором Зобов'язання щодо Відшкодування протягом 60 (шістдесяти) днів від дати письмового повідомлення КМУ Інвестору, в якому заявляється про намір Держави реалізувати право Держави на утримання та продаж щодо Частки Товарної Продукції Інвестора (надалі – **"Повідомлення про Утримання"**). В Повідомленні про Утримання має зазначатися: (i) підстави для утримання, (ii) копії відповідних документів, які обґрунтують право Держави на

утримання Частки Товарної Продукції Інвестора та (iii) розрахунок Частки Товарної Продукції Інвестора, яка буде утримуватися Державою, мінус очікувані витрати Держави на поводження із таким об'ємом Частки Товарної Продукції Інвестора;

- 34.10.2 Якщо Інвестор не погодиться із Повідомленням про Утримання, Інвестор повідомить Державу про це та передасть питання Експерту на остаточне вирішення протягом 30 (тридцяти) днів від дати Повідомлення про Утримання згідно із Статтею 38.4.2(1);
- 34.10.3 Держава отримає право власності та володіння, а також право розпорядитися Часткою Товарної Продукції Інвестора, якщо Інвестор не виконує своїх зобов'язань, що передбачені в Повідомленні про Утримання протягом 60 (шістдесяти) днів, якщо питання не було передане Експерту.
- 34.10.4 Будь-яка Частка Товарної Продукції Інвестора, яка буде реалізована згідно із Статтею 34.9, оцінюється на щомісячній основі згідно з методикою Статті 15.2.3А та/або 15.2.3В для Сирої Нафти та для Газу згідно зі Статтею 15.3.2А та/або 15.3.2В та/або 15.3.2С, як буде визначено КМУ та застосовуватиметься до доходів, отриманих по відношенню до об'єму такої Частки Товарної Продукції Інвестора, відчуженої лише протягом такого Місяця, мінус витрати Держави на поводження із такою Товарною Продукцією та розпорядження нею. Держава отримає право власності та володіння та утримує тільки надходження від реалізації Частки Товарної Продукції Інвестора, яка утримується згідно із цією Статтею 34.10.4, до того часу, поки вартість не дорівнюватиме витратам, понесеним Державою внаслідок невиконання Інвестором свого Зобов'язання щодо Відшкодування. Будь-які кошти, що залишаються після цього, повинні бути виплачені Державою Інвестору протягом 30 (тридцяти) днів після закінчення Місяця, в якому така Товарна Продукція пройшла через Пункт Доставки, або протягом 14 (четирнадцяти) днів після отримання Державою надходжень від такої Товарної Продукції, залежно від того, що настає пізніше. Такі надходження сплачуються Інвестору у тій самій валюті, в якій вони були отримані Оператором того ж періоду.

- 34.11 Відповідно до Статті 34.1 будь-які витрати або видатки, що понесені Інвестором, в тому числі Збитки, що відшкодовуються Інвестором на користь Держави (без обмеження положень Статті 34.2.1) та/або будь-якій Третій Особі або іншим Особам, є Витратами, що Підлягають Відшкодуванню, якщо вони не спричинені Навмисною Неправомірною Поведінкою або Грубою Недбалістю Старшого Управлінського Персоналу Інвестора або Оператора.

СТАТТЯ 35. ФОРС-МАЖОР

35.1 Дія

Жодна із Сторін у будь-якому випадку не несе жодної відповідальності за будь-яке невиконання або затримку у виконанні будь-якого зобов'язання за цією Угодою, якщо та в тій мірі, в якій така неспроможність є наслідком Форс-Мажору; проте, за умови, що Форс-Мажор не звільняє від жодного зобов'язання з дійснення будь-яких платежів за цією Угодою, що винikли до Повідомлення про Настання, що передбачене в Статті 35.2.

35.2 Повідомлення про настання

Після настання події Форс-Мажору, Сторона, на яку він впливає, як тільки це стане можливим після того, як їй стало відомо про його настання, без затримок надає повідомлення про нього кожній іншій Стороні із достатньо детальним описом такого Форс-Мажору, впливу, який такий Форс-Мажор, за даними цієї Сторони, має на виконання цією Стороною цієї Угоди, очікуваної тривалості такого впливу та заходів, які Сторона, яка зазнала його впливу має намір вжити з метою впливу Форс-Мажору та зменшення його наслідків відповідно до Статті 35.3. Повідомлення про настання періодично оновлюється, якщо це необхідно аби забезпечити, щоб таке повідомлення точно відображало обставини, пов'язані із Форс-Мажором та у будь-якому випадку не рідше, ніж раз на місяць. Сторона, яка зазнала впливу Форс-Мажору надає належне документальне підтвердження його настання.

35.3 Пом'якшення

Сторона, яка зазнала впливу Форс-Мажору, докладає обґрунтовано необхідних зусиль з метою зменшити вплив Форс-Мажору та пом'якнити наслідки, які ним спричинені.

35.4 Повідомлення про причинення

Як тільки Сторона, яка зазнала впливу Форс-Мажору, перестає знаходитись під таким впливом та Форс-Мажор більше не затримує, не заважає та не перешкоджає виконанню нею її зобов'язань за цією Угодою, така Сторона повинна без затримок повідомити інші Сторони про це та відновити виконання своїх зобов'язань за цією Угодою.

35.5 Певні обмеження.

- (a) Сторона не може заявляти у якості Форс-Мажору свої власні дії. По відношенню до Інвестора "свої власні дії" означає дію будь-якої Компанії-Інвестора або будь-якої Афілійованої Особи Компанії-Інвестора, яка діє від імені або за розпорядженням такої Компанії-Інвестора. По відношенню до Держави "свої власні дії" означає дії Держави, КМУ або будь-якого іншого Державного Органу, який діє від імені або за розпорядженням Держави. По відношенню до Державних Органів або установ Уряду, "діє" включає в себе опублікування законодавства або іншу реалізацію повноважень уряду.
- (b) У випадках, коли Сторона, відповідно до умов цієї Угоди, делегувала виконання зобов'язання за цією Угодою Афілійованій Особі або Підряднику, Форс-Мажор по відношенню до Афілійованої Особи або Підрядника становитиме Форс-Мажор щодо Сторони, яка делегувала зобов'язання, в тій мірі, в якій Сторона, яка делегувала зобов'язання сама зазнає затримок, перешкод або ускладнень при виконанні або забезпеченні виконання зобов'язання та подія або обставина, яка є причиною такого Форс-Мажору не є її власною дією, за умови, що: (i) Сторона, яка делегує зобов'язання, ретельно вживає всіх достатніх заходів для виконання або забезпечення виконання зобов'язання, настільки швидко, наскільки це практично можливо після того, як їй стало відомо про настання Форс-Мажору; (ii) Форс-Мажор такої Афілійованої Особи або Підрядника відповідає положенням цього Договору.

- (c) Зміни цін на Вуглеводні та зміни щодо наявності капіталу та фінансування для Інвестора або будь-якої Компанії-Інвестора не є Форс-Мажором.
- (d) У випадках, коли подія Форс-Мажору настає по відношенню до будь-якої частини інфраструктури відкачування або транспортування, як на території України, так само і поза її межами, і тим самим перешкоджає Інвестору експортувати Вуглеводні на світові ринки, (i) Держава та Інвестор повинні намагатися досягти домовленості щодо основи (в тому числі комерційної основи), на якій може продовжувати здійснюватися Видобуток та його обсягів, за умови, що це є здійсненим з технічної точки зору і що не існує істотного негативного впливу на Інвестора або Державу та (ii) Держава докладає всіх обґрунтовано необхідних зусиль (але без жодної вимоги щодо здійснення будь-яких витрат або взяття на себе будь-якого фінансового зобов'язання), в тій мірі, в якій це в силах Держави, з метою надання допомоги Інвестору в зменшенні впливу Форс-Мажору.

35.6 Тривалий Форс-Мажор

Якщо подія Форс-Мажору триває понад 180 (сто вісімдесят) днів, будь-яка Сторона може вимагати від інших Сторін зустрічі з метою обговорення бажаності внесення змін до цієї Угоди, проте, за умови, що ця Стаття 35.6 не повинна тлумачитися як така, що накладає будь-яке зобов'язання на будь-яку Сторону щодо надання згоди на будь-яку таку зміну. Незважаючи на вищенаведене, після такого періоду тривалістю 180 (сто вісімдесят) днів, Інвестор має право припинити дію цієї Угоди без подальшої відповідальності або зобов'язання перед Державою, надавши Державі повідомлення не менш ніж за 90 (дев'яносто) днів, як визначено у Статті 36.4.

35.7 Подовження строків

Сроки, що передбачені в будь-якій Затвердженні Програмі Робіт та Бюджеті, а також будь-які інші строки по відношенню до Нафтогазової Діяльності, в тому числі Видобутку, подовжуються на період часу, який дорівнює періоду, протягом якого Нафтогазова Діяльність, яка підлягає виконанню протягом таких періодів, тимчасово припиняється внаслідок дії Форс-Мажору, плюс такий додатковий період, який необхідний для виконання робіт із зменшення впливу та з метою відображення сезонного характеру такої Нафтогазової Діяльності аби уможливити відновлення Нафтогазової Діяльності на тому самому рівні, що і безпосередньо до оголошення Форс-Мажору. У випадку якщо Нафтогазова Діяльність, яка підлягає виконанню протягом такого періоду (або етапу), тільки частково припинена, Сторони проводять зустріч з метою обговорення та узгодження відповідного подовження (за наявності) такого періоду (або етапу) (в тому числі такого подовження, яке необхідне для проведення робіт із зменшення впливу, як передбачено вище) з урахуванням всіх відповідних обставин. У випадку, якщо Сторони не можуть узгодити таке подовження, питання вважається спірним і такий спір повинен бути остаточно вирішений Експертом відповідно до Статті 38.4.2(i).

СТАТТЯ 36. ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ТА ВІДМОВА ВІД УГОДИ

36.1 Припинення дії

Ця Угода може бути припинена до закінчення Строку Дії Угоди у випадках, викладених у цій Статті 36.

36.2 Припинення дії за взаємною згодою Сторін

Ця Угода може бути припинена за взаємною згодою всіх Сторін, що повинно бути оформлено Сторонами в письмовій формі.

36.3 Припинення Державою в односторонньому порядку

Держава може припинити дію цієї Угоди, надавши попереднє повідомлення Інвестору (надалі – "Повідомлення про Припинення") в письмовій формі за 180 (сто вісімдесят) днів у випадку Істотного Порушення з боку Інвестора за цією Угодою, якщо:

- (a) невиправлення Інвестором такого порушення (або нездійснення іншої доречної дії, у випадках, коли таке порушення технічно неможливо виправити) протягом 90 (дев'яноста) днів після відповідного повідомлення Держави; або
- (b) у випадках, коли таке порушення неможливо виправити протягом 90 (дев'яноста) днів, неспроможності Інвестора без затримок розпочати протягом такого періоду тривалістю 90 (дев'яносто) днів, дій, які необхідні для виправлення такого Істотного Порушення з боку Інвестора та ретельно виконувати такі дії, доки таке порушення не буде виправлене, та

завжди за умови, що (i) Істотне Порушення з боку Інвестора та (ii) виконання Статті 36.3 було підтвержене остаточним та обов'язковим для виконання арбітражним рішенням, що видане в результаті арбітражного розгляду відповідно до Статті 38.2.

36.4 Припинення Інвестором в односторонньому порядку

Інвестор може припинити дію цієї Угоди, надавши КМУ повідомлення (надалі – "Повідомлення про Припинення") в письмовій формі за наступних обставин (окрім випадків, коли ця Угода передбачає інше):

- (a) у випадку Істотного Порушення з боку Держави, яке було підтвержене остаточним та обов'язковим для виконання арбітражним рішенням, що видане в результаті арбітражного розгляду відповідно до Статті 38.2;
- (b) якщо Дата Початку не відбувається протягом 12 (дванадцяти) Місяців з моменту Дати Набуття Чинності, з урахуванням Статті 2.7.2;
- (c) після виконання Початкового Зобов'язання або Програми Робіт з Початкового Геологічного Вивчення та у будь-який момент після цього;
- (d) відповідно до Статті 4.5;
- (e) після добровільного повернення усієї Договірної Ділянки відповідно до Статей 6.1.2 та 6.1.3;
- (f) у випадку тривалого Форс-Мажору, як передбачено в Статті 35.6; або
- (g) у випадку істотної зміни обставин (в тому числі істотні зміни в Законодавстві України та Нормативно-Правових Актах, заборону

гідравлічного розриву або мораторію, неплатоспроможності або банкрутство однієї із Сторін);

Якщо Компанії-Інвестори не зможуть досягти згоди щодо припинення дії цієї Угоди за цією Статтею 36.4, тоді Компанія-Інвестор, що здійснює повідомлення, може в односторонньому порядку відмовитися від цієї Угоди відповідно до Статті 36.7, і Компанії-Інвестори, що залишилися, тоді набудуть всіх прав та обов'язків Компанії-Інвестора, що відмовляється від цієї Угоди.

У випадках що описані в Статтях 36.4(a) та (g), Повідомлення про Припинення надається Інвестором не менш ніж за 30 (тридцять) днів до дати припинення.

36.5 Повідомлення про Припинення

Будь-яке Повідомлення про Припинення повинно містити факти та обставини, а також положення цієї Угоди, на які посилається Сторона, що надає таке Повідомлення про Припинення як на підставу для припинення дії Угоди. Таке Повідомлення про Припинення також повинне встановлювати дату припинення дії Угоди, яка не може бути раніше дати Повідомлення про Припинення.

36.6 Набрання чинності припиненням.

Окрім випадків, коли інше передбачене в цій Угоді, припинення дії цієї Угоди Державою або Інвестором набирає чинності з дати, вказаної у Повідомленні про Припинення. Припинення не скасовує та не звільняє від будь-яких прав, обов'язків, зобов'язань або відповідальності, які виникають до дати припинення, а також не обмежує будь-якого права або засобу правового захисту, які виникають до дати припинення або будь-якого провадження по відношенню до будь-якого такого права або засобу правового захисту, в тому числі будь-якого провадження в формі арбітражного розгляду за цією Угодою. Положення Статей 18, 32, 33, 34, 38 та 40 зберігають силу після припинення дії цієї Угоди.

36.7 Відмова від Угоди з боку будь-якої з Компаній-Інвесторів.

Компанія-Інвестор може в односторонньому порядку відмовитися від цієї Угоди в наступних випадках, за умови, що така Компанія-Інвестор виконала відповідні положення УОД:

- (a) у випадку, якщо Компанії-Інвестори не зможуть досягти згоди щодо припинення дії відповідно до Статті 36.4;
- (b) у випадку відмови в односторонньому порядку всіх інших Компаній-Інвесторів; або
- (c) порушення будь-якою іншою Компанією-Інвестором зобов'язань, що передбачені в Статті 27.1.

У випадку відмови однієї Компанії-Інвестора, ця Угода продовжуватиме діяти по відношенню до будь-якої Компанії-Інвестора, яка продовжує її виконувати, яка з такого моменту отримує всі права та зобов'язання Компанії-Інвестора, яка відмовилася від Угоди, та будь-якого внесення змін до цієї Угоди не вимагається. У випадку, якщо всі Компанії-Інвестори відмовляються від цієї Угоди, застосовуються положення щодо припинення Статті 36.

36.8 Повідомлення про відмову від Угоди

- 36.8.1 У випадку, якщо Компанія-Інвестор, яка має намір відмовитися від Угоди через настання будь-якої з обставин, що передбачені в Статті 36.7, вона надає повідомлення про це іншим Сторонам. Будь-яка Компанія-Інвестор, яка не має наміру відмовлятися від Угоди, протягом 90 (дев'яноста) днів з моменту повідомлення, сповіщає інші Сторони щодо того, чи вона має намір продовжувати виконувати зобов'язання Інвестора чи також має намір відмовитися від Угоди.
- 36.8.2 У випадку, якщо Компанія-Інвестор має намір відмовитися від Угоди через порушення з боку іншої Сторони зобов'язань, передбачених в Статті 27.1, вона надає повідомлення про це іншим Сторонам, і в такому випадку Компанія-Інвестор, яка надає повідомлення, звільняється від будь-яких та всіх її зобов'язань за цією Угодою від дати такого повідомлення. Інша Компанія-Інвестор протягом 90 (дев'яноста) днів з моменту повідомлення, сповіщає інші Сторони щодо того, чи вона має намір продовжувати виконувати зобов'язання Інвестора, чи вона також має намір відмовитися від Угоди.
- 36.8.3 Якщо всі Компанії-Інвестори вирішать відмовитися від виконання Угоди згідно із Статтею 36.8 та Статтями 36.4(a), (b), (f) або (g), Компанії-Інвестори не нестимуть жодної відповідальності перед будь-якою іншою Стороною за таку відмову та не матимуть жодних подальших зобов'язань за цією Угодою, окрім тих, що винikли до дати повідомлення, наданого першою Компанією-Інвестором, яка надала повідомлення про відмову. Рішення всіх Компаній-Інвесторів відмовитися від цієї Угоди не обмежує будь-якого права на позов, яке виникає у будь-якої Сторони Інвестора стосовно іншої Сторони.

СТАТТЯ 37. УМОВИ НАДАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК ДЛЯ ПОТРЕБ, ПОВ'ЯЗАНИХ З НАФТОГАЗОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ. РЕКУЛЬТИВАЦІЯ ЗЕМЕЛЬ ТА БУДІВНИЦТВО.

- 37.1 Держава надає або забезпечує надання Оператору в користування або у власність земельних ділянок, що знаходяться в межах Договірної Ділянки, та необхідні для здійснення Нафтогазової Діяльності або в інших цілях у відповідності до умов цієї Угоди, незалежно від цільового призначення та права власності, володіння та користування земельними ділянками.
- Основні умови надання Державою земельних ділянок необхідних для здійснення Нафтогазової Діяльності визначені у Статті 37.2 нижче.
- 37.2 Держава надає або забезпечує надання Оператору таких земельних ділянок для, не обмежуючись цим, здійснення Нафтогазової Діяльності, на підставі договорів оренди або договорів купівлі-продажу або інших видів договорів, які, на обґрунтовану думку Оператора, є доцільними та які передбачені Законодавством України та застосовними Нормативно-Правовими Актами (надалі – "Договори щодо Земельних Ділянок"). Держава укладає або забезпечує укладення між Оператором та власниками, користувачами або іншими уповноваженими розпорядниками земельних ділянок Договорів щодо Земельних Ділянок щодо таких земельних ділянок та забезпечить виконання Державою, КМУ або будь-якими іншими Державними Органами,

органами місцевого самоврядування або іншими особами (включаючи, але не обмежуючись, фізичними та юридичними особами, установами та організаціями), залежно від обставин, наступних умов:

- (a) У порядку та в строки визначені Законодавством України, прийняття та видачу всіх необхідних рішень, розпоряджень, погоджень, затверджень, висновків, тощо, що вимагаються Законодавством України, у зв'язку з наданням земельних ділянок в користування або власність для здійснення Нафтогазової Діяльності;
- (b) У випадку якщо земельні ділянки знаходяться в приватній власності і власники таких земельних ділянок не погодились на укладення Договорів щодо Земельних Ділянок в добровільному порядку або вимагають внесення до таких Договорів щодо Земельних Ділянок умов, які, на обґрунтовану думку Оператора, є неприйнятними, припинення, на запит та за погодженням із Оператором, в установленому Законодавством України порядку права власності, постійного користування, оренди та інші права третіх осіб стосовно таких земельних ділянок. Всі земельні ділянки, які є предметом такого припинення відповідно до цієї Статті 37.2(b), після цього надаються Оператору в обґрунтовані строки на підставі Договорів щодо Земельних Ділянок, які містять обґрунтовані умови та строки. Інвестор несе усі витрати, пов'язані з відведенням земельних ділянок, що визначені відповідно до чинного Законодавства України та Нормативно-Правових Актів та затверджені Оператором, несе Інвестор і вони включаються до складу Витрат, що Підлягають Відшкодуванню;
- (c) У разі наявності вимог в Законодавстві України по відношенню до конкретного виду Договорів щодо Земельних Ділянок, забезпечення надання або відведення земельних ділянок Державної, комунальної або приватної власності, в тому числі, але не обмежуючись цим, забезпечує розроблення, погодження, проведення Державної експертизи та затвердження проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок, технічної документації з нормативно-грошової оцінки землі та іншої необхідної документації для відведення земельних ділянок. Усі витрати, пов'язані з відведенням земельних ділянок, що визначені відповідно до чинного Законодавства України та Нормативно-Правових Актів та затверджені Оператором, несе Інвестор і вони включаються до складу Витрат, що Підлягають Відшкодуванню;
- (d) У разі наявності вимог в Законодавстві України, реєстрацію земельних ділянок Державної, комунальної або приватної власності відведених Оператору. Усі витрати, пов'язані з проведеним реєстрації таких земельних ділянок, що визначені відповідно до чинного Законодавства України та Нормативно-Правових Актів та затверджені Оператором, несе Інвестор і вони включаються до складу Витрат, що Підлягають Відшкодуванню;
- (e) У разі наявності вимог в Законодавстві України стосовно конкретного виду Договору щодо Земельних Ділянок, розробку документації із землеустрою, усі витрати, пов'язані з підготовкою документації із землеустрою, відповідно до чинного Законодавства України та Нормативно-Правових Актів та затверджені

Оператором, несе Інвестор і вони включаються до складу Витрат, що Підлягають Відшкодуванню;

- (f) В порядку та в строки, встановлені в Законодавстві України, проведення державної реєстрації Договорів щодо Земельних Ділянок (коли це необхідно) відповідно до Законодавства України;
- (g) Усі витрати, пов'язані з відшкодуванням збитків сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва, розраховані відповідно до Законодавства України та Нормативно-Правових Актів та затверджені Оператором, несе Інвестор і вони включаються до складу Витрат, що Підлягають Відшкодуванню.

Усі витрати, пов'язані з відшкодування збитків, завданих здійсненням Нафтогазової Діяльності на земельних ділянках, що набуті у тимчасове користування та/або оренду, та тих, що пов'язані з приведенням таких земельних ділянок після завершення такої Нафтогазової Діяльності у попередній стан, розраховані відповідно до Законодавства України та Нормативно-Правових Актів та затверджені Оператором, несе Інвестор і вони включаються до складу Витрат, що Підлягають Відшкодуванню.

Площа, місцезнаходження та тривалість користування земельними ділянками з метою здійснення Нафтогазової Діяльності, визначається Оператором на власний розсуд, з урахуванням Сроку Дії Угоди та строку необхідного для проведення відповідної Нафтогазової Діяльності.

- 37.3 Будь-які земельні ділянки, які знаходяться в користуванні або власності Оператора згідно із Договорами щодо Земельних Ділянок, які зазнають змін у структурі рельєфу або стані ґрунтів внаслідок проведення Оператором Нафтогазової Діяльності за цією Угодою, підлягають такому приведенню у попередній стан, який є, на думку Оператора, обґрутованим та відповідає положенням Статті 37.4.
- 37.4 Відновлення земельних ділянок здійснюється відповідно до робочих проектів землеустрою або іншої документації щодо відновлення порушених земель (надалі – "Документація з Відновлення"). Розробка Документації з Відновлення у відповідності до законодавчих вимог покладається на Оператора. Усі пов'язані витрати несе Інвестор, та вони включаються до складу Витрат, що Підлягають Відшкодуванню.
- 37.5 Держава забезпечує погодження Документації з Відновлення, розробленої відповідно до вимог Законодавства України, в порядку та в строки, що передбачаються Законодавством України:
  - (a) Прийняття всіх необхідних рішень та/або розпоряджень органами місцевого самоврядування та/або Державними Органами, що вимагаються Законодавством України у зв'язку з погодженням Документації з Відновлення; та
  - (b) Надання всіх необхідних погоджень та висновків від органів місцевого самоврядування, що вимагаються Законодавством України у зв'язку з затвердженням робочих проектів землеустрою щодо Документації з Відновлення.

- 37.6 Держава надає або забезпечує надання Оператору у порядку та в строки визначені Законодавством України усіх необхідних дозволів та погоджень всіма необхідними Державними Органами, зокрема, але не обмежуючись цим, надання дозволу на зняття та перенесення ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) земельних ділянок, наданих Оператору для цілей Нафтогазової Діяльності.
- 37.7 Після укладення відповідного Договору щодо Земельної Ділянки Оператор має право здійснювати Нафтогазову Діяльність на ділянці, щодо якої укладений Договір щодо Земельної Ділянки. З метою здійснення Нафтогазової Діяльності на земельних ділянках, Оператор має право зводити будівлі, конструкції, споруди та інші об'єкти нерухомості та рухомого майна (зокрема, але не обмежуючись цим, свердловини та об'єкти інфраструктури родовища).
- 37.8 Держава приймає або забезпечує прийняття для Оператора у порядку та в строки визначені Законодавством України усіх необхідних рішень, розпоряджень, схвалень, затверджень, висновків, тощо, органами місцевого самоврядування та будь-якими іншими Державними Органами, а також зобов'язується надати допомогу та підтримку Оператору в ході зведення будівель, споруд та інших об'єктів нерухомості та рухомого майна на земельних ділянках, наданих Оператору в цілях Нафтогазової Діяльності. Зокрема, але не обмежуючись цим, Держава гарантує Оператору та здійснює або забезпечує здійснення наступних дій Державними Органами та іншими уповноваженими органами, підприємствами та організаціями у порядку та в строки, що передбачені в Законодавстві України:
- (a) надання вихідних даних та технічних умов на будівництво;
  - (b) у випадках передбачених Законодавством України, затвердження проектів будівництва;
  - (c) видачу документів, що дають право на виконання підготовчих та/або будівельних робіт, включаючи, проте не обмежуючись:
    - (i) реєстрацію декларації про початок виконання підготовчих робіт,
    - (ii) реєстрацію декларації про початок виконання будівельних робіт, та
    - (iii) видачу дозволів на виконання будівельних робіт;
  - (d) видачу документів, що підтверджують прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, включаючи, проте не обмежуючись:
    - (i) реєстрацію декларації про готовність об'єкта до експлуатації, та/або
    - (ii) видачу сертифіката, який підтверджує введення в експлуатацію завершеного будівництвом об'єкта.
  - (e) видачу документів, що посвідчують право власності на об'єкти нерухомості та Державну реєстрацію таких прав;
  - (f) видачу будь-яких інших документів, які вимагаються для спорудження будівель, конструкцій, споруд та інших об'єктів нерухомості та рухомого майна, зокрема, але не обмежуючись цим, свердловини та об'єкти інфраструктури родовища.

- 37.9 Будь-які права, які були набуті Інвестором за Договорами щодо Земельних Ділянок стосовно будь-якої частини Договорної Ділянки, яка підлягає поверненню за цією Угодою, в тій мірі, в якій ці права пов'язані із ділянкою, яка повертається, повинні бути передані Державі після такого повернення.

СТАТТЯ 38. ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

38.1 Позасудове врегулювання

З урахуванням Статті 38.4.1, у випадку будь-якого спору, який виникає з цієї Угоди або у зв'язку із нею між Державою та будь-якою іншою Сторону або Сторонами (будь-яка з таких Сторін надалі – "Сторона Спору"), Сторона Спору може повідомити іншу Сторону Спору про характер спору і Сторони Спору в першу чергу, добросовісно докладаючи всіх обґрунтовано необхідних зусиль, намагатимутися врегулювати спір в позасудовому порядку шляхом переговорів між представниками вищого керівництва Сторін Спору, які мають повноваження для врегулювання спору і які не мають прямого обов'язку адмініструвати цю Угоду або спірні питання. Протягом 20 (двадцяти) днів після вручення повідомлення (надалі – "Повідомлення про Спір"), такі представники вищого керівництва всіх Сторін Спору зустрінуться у взаємно прийнятних місці та час, і після цього настільки часто, наскільки вони обґрунтовано вважатимуть необхідним, з метою обміну інформацією та у спробі вирішити спір. Якщо питання не буде вирішено протягом 60 (шістдесяти) днів з моменту вручення Повідомлення про Спір від однієї із Сторін Спору, або якщо Сторони Спору не зможуть зустрітися протягом 20 (двадцяти) днів після вручення Повідомлення про Спір, будь-яка Сторона Спору може ініціювати арбітражний розгляд спору, як передбачено в Статті 38.2. Якщо представник вищого керівництва Сторони Спору має намір бути присутнім на зустрічі у супроводі представника, іншим представникам вищого керівництва має бути надане повідомлення не менш ніж за 5 (п'ять) днів про такий намір, і вони також можуть бути присутніми у супроводі представника. Всі переговори відповідно до цієї Статті 38.1 є конфіденційними та розглядаються як переговори з метою знайдення компромісу та мирового врегулювання в усіх цілях, в тому числі допустимості у якості доказу у будь-якому подальшому провадженні.

38.2 Міжнародний Арбітраж

Будь-який спір, розбіжності або претензія, що виникають з цієї Угоди або у зв'язку із нею, або у зв'язку з її порушенням, припиненням або недійсністю, які не було врегульовано відповідно до Статті 38.1, остаточно вирішується шляхом арбітражного провадження згідно з Арбітражним Регламентом Арбітражного Інституту Торгової Палати міста Стокгольм. До складу арбітражного суду входять 3 (троє) арбітрів. Місцем арбітражу буде Стокгольм, Швеція. Мовою, що застосовуватиметься в провадженнях, буде англійська мова.

Без обмеження повноваження арбітражу надавати рекомендації щодо заходів забезпечення позову, будь-яка Сторона Спору, може вимагати судовий або будь-який інший компетентний орган видати наказ про застосування будь-яких заходів забезпечення позову або охоронних заходів, в тому числі запобіжних заходів або інших попередніх заходів забезпечення позову, до ініціювання арбітражного розгляду або під час розгляду з метою захисту їх прав та інтересів.

Рішення арбітрів є остаточним та обов'язковим для виконання Сторонами арбітражного розгляду і всі права оскарження цим виключаються. Рішення може бути виконане будь-яким компетентним судом або іншим органом державної влади.

38.3 Відмова від прав щодо суверенного імунітету Держави.

Держава цим відмовляється від суверенного імунітету. Така відмова поширюється на всі судові рішення, рішення міжнародних комерційних арбітражів, рішення у провадженнях щодо попереднього забезпечення позову, а також виконання рішень судових та арбітражних органів.

38.4 Висновок Експерту.

38.4.1 У випадках, коли, якщо це прямо передбачено в положеннях цієї Угоди, спір між будь-якими із Сторін передається для надання експертного висновку відповідно до цієї Статті 38.4, такий спір не підпорядковується положенням Статей 38.1 та 38.2, але на письмову вимогу будь-якої такої Сторони передається Особі, яка має добру репутацію на міжнародному рівні та великий досвід щодо (i) фінансових та етичних аспектів здійснення міжнародної нафтогазової діяльності – щодо питань, які згадуються у Статтях 39 та 40; або (ii) здійснення міжнародної нафтогазової діяльності – щодо всіх інших питань, а також визнані експертні знання щодо спірних питань, яка має бути призначена за згоди між Сторонами, які беруть участь у спорі в порядку розробленому Оператором та, якщо такої згоди не буде досягнуто протягом 30 (тридцяти) днів з моменту такої письмової вимоги, вона має бути призначена Міжнародним Центром Експертиз, розташованим у Парижі, (Франція) у відповідності до положень Регламенту Міжнародної Торгової Палати щодо проведення експертиз.

38.4.2 Особа, яка призначається відповідно до описаного вище порядку (надалі – "Експерт"), діє у якості експерта, а не у якості арбітра і визначає власний порядок дій та, із належним ступенем обачливості та швидкістю, після проведення вивчення, яке він вважатиме за доречне, або

- (i) у разі звернення за остаточним висновком, врегульовує спір та видає письмовий звіт, в якому міститься експертний висновок та підстави для його надання, при чому такий висновок є остаточним і обов'язковим для відповідних Сторін, якщо в цій Угоді не передбачене інше; або
- (ii) у випадку звернення стосовно Пропозиції, подає свої рекомендації в письмовій формі стосовно того, чи Пропозиція є комерційно та технічно обґрунтованою, за існуючих обставин, відповідає Затвердженій Програмі Робіт та Бюджету або плану, та відповідає Законодавству України, Стандартам Оператора та Міжнародній Рекомендованій Практиці Експлуатації Нафтогазових Родовищ у випадках, не охоплених Стандартами Оператора. Якщо Експерт доходить висновку, що Пропозиція є обґрунтованою, тоді Пропозиція вважається такою, що затверджена Державним Уповноваженим Органом, а Рішення вважається таким, до якого належним чином внесено поправки. Однак, якщо Експерт доходить висновку, що Пропозиція є необґрунтованою, тоді Оператор може подати до Державного Уповноваженого Органу нову Пропозицію.

Сторони співпрацюють із Експертом з метою отримання будь-якої та всієї інформації, яка вимагається Експертом. Кожна Сторона Спору має право робити подання від власного імені на розгляд Експерта.

- 38.4.3 Незважаючи на Статтю 38.4.2, Експерту надається розпорядження додержуватися всіх інструкцій, міркувань або керівних принципів, які містяться у відповідних положеннях Угоди, відповідно до якої застосовується ця Стаття, та надати висновок, який узгоджуватиметься із будь-якими критеріями, що передбачені в таких відповідних положеннях, а також, за відсутності таких критеріїв, який узгоджуватиметься із Міжнародною Рекомендованою Практикою Експлуатації Нафтогазових Родовищ.
- 38.4.4 Експерту надається розпорядження надати висновок або подати рекомендації, залежно від обставин, по відношенню до будь-якого спору між Сторонами, який передається йому, протягом 60 (шістдесяти) днів з моменту такого звернення.

38.5 Зворотна сила висновків та арбітражних рішень

Будь-який висновок, засвідчення або арбітражне рішення, які виносяться відповідно до цієї Статті 38, в міру необхідності надання сили умовам цієї Угоди та інтересам Сторін, як передбачено в цій Угоді, мають зворотну силу щодо моменту, коли виникли обставини, які спричинили виникнення спору або розбіжності між Сторонами. Арбітр, арбітражний суд або Експерт, залежно від обставин, мають право присудити сплату неустойки будь-якій Стороні, на чию користь було надано висновок, зроблено засвідчення або винесено арбітражне рішення.

38.6 Подовження строків.

- (a) Якщо будь-який спір передається до арбітражного суду відповідно до Статті 38.2 або Експерту на вирішення відповідно до Статті 38.4 і будь-яка Сторона Спору не буде спроможна, внаслідок такого спору, доклавши всіх обґрунтовано необхідних зусиль, виконувати всі або частину своїх зобов'язань за цією Угодою в строки, що встановлені для завершення етапу або періоду в Угоді, або в межах Сроку Дії цієї Угоди, такий строк, етап або період подовжуються настільки, наскільки Сторони Спору погоджуються, що це є необхідним для забезпечення справедливого результату, враховуючи характер спору, його вплив на виконання та значимість вимог, що висуваються в такому спорі.
- (b) Незважаючи на Статтю 38.6(а), жодна Сторона Спору не має права на будь-яке таке подовження, що передбачене в цій Угоді, у зв'язку із будь-яким спором, що передається на розгляд в арбітраж або Експерту, якщо будь-яка вимога, що висувається такою Стороновою у зв'язку із таким спором, є необґрунтованою або недобросовісною. Якщо Сторони Спору не можуть узгодити будь-яке таке подовження строків, таке подовження розглядається як додаткове спірне питання для арбітражу відповідно до Статті 38.2, якщо воно подано у зв'язку із спором, що розглядається в арбітражі, або у якості додаткової вимоги про винесення остаточного висновку відповідно до Статті 38.4.2 цієї Угоди, якщо вона передається Експерту.

38.7 Витрати на видатки, пов'язані із арбітражем та експертизою

38.7.1 "Витрати на Вирішення Спорів" означатиме усі витрати, понесені Сторонами на вирішення спору відповідно до положень цієї Статті 38. Витрати на Вирішення Спорів включатимуть:

- (i) Витрати, що стягаються Експертом або арбітрами, в тому числі витрати за проведення арбітражу або експертизи, такі як: оренда кімнат, перекладачі (для Експерта або арбітражного суду), стенографів та інших витрат на Третіх Осіб; та
- (ii) Витрати, понесені Стороною (надалі – "Витрати Сторони") на підготовку, проведення, винесення та виконання висновку або арбітражного рішення, в тому числі витрати зовнішніх консультантів та експертних свідків, а також внутрішні витрати.

Витрати на Вирішення Спорів не включають в себе будь-які витрати, понесені будь-якою Стороною згідно Статті 38.1.

38.7.2 Арбітражний суд або Експерт, в кожному окремому випадку, повинні будуть присудити будь-які та всі Витрати на Вирішення Спорів в рамках проміжних чи остаточних арбітражного рішень або висновків. Такий Експерт або арбітражний суд можуть вимагати аудиту будь-яких Витрат на Вирішення Спорів. До міри, до якої Експерт або арбітражний суд присуджують витрати, таке арбітражне рішення буде остаточним та обов'язковим до виконання Сторонами спору, та буде лімітом відповідальності Сторони відносно іншої Сторони за такі інші Витрати Сторони.

38.7.3 Якщо арбітражний суд або Експерт вимагають будь-яку передоплату на початку арбітражу або експертизи, такий платіж, в першому випадку, здійснюється Стороною, що видає Повідомлення про Спір (надалі – "Позивач"). Будь-яка така передоплата включається у Витрати на Вирішення Спорів.

38.7.4 Якщо арбітражний суд або Експерт не присуджує Витрати на Вирішення Спорів, застосовується наступне:

- (i) Якщо Позивачем є Іноземний Інвестор і його позов задовольняється, тоді, відповідно до Статті 38.7.5, інша Сторона в повному обсязі сплачує Витрати Позивача на Вирішення Спорів протягом 30 (тридцяти) днів після дати винесення рішення;
- (ii) Якщо Позивачем є Іноземний Інвестор і його позов не задовольняється, тоді, відповідно до Статті 38.7.5, Позивач оплачує Витрати на Вирішення Спорів іншої Сторони протягом 30 (тридцяти) днів після дати винесення рішення;
- (iii) Якщо Позивачем є будь-яка Сторона, окрім Іноземного Інвестора, та її позов проти Іноземного Інвестора задовольняється, тоді застосовуються положення Статті 38.7.4(ii) з урахуванням необхідних змін;
- (iv) Якщо Позивачем є будь-яка Сторона, окрім Іноземного Інвестора, та її позов проти Іноземного Інвестора не задовольняється, тоді

застосовуються положення Статті 38.7.4(i) з урахуванням необхідних змін.

- 38.7.5 Сторона, що несе відповідальність згідно з цією Статтею 38.7.4 щодо сплати іншій Стороні Витрат на Вирішення Спору, має право на проведення аудиту таких Витрат на Вирішення Спору відомою міжнародною аудиторською компанією, що влаштує Сторону, щодо якої проводитиметься аудит. Таке право Сторони існуватиме протягом 30 (тридцяти) днів з дати винесення арбітражного рішення або надання висновку. Якщо Сторона скористається таким правом протягом такого періоду, тоді здійснення оплати Стороною, що несе відповідальність за здійснення платежів не вимагатиметься, поки не мине 30 (тридцять) днів з дати оприлюднення звіту аудиторів.
- 38.7.6 Невиплата будь-якою Стороною будь-яких Витрат на Вирішення Спорів, коли та якщо це вимагатиметься відповідно до Статті 38.7, є невиконанням зобов'язань такою Стороною і в такому разі застосовуються положення Статті 34.2.1.

СТАТТЯ 39. ВІДСТУПЛЕННЯ

39.1 Загальні положення.

39.1.1 Згода Компаній-Інвесторів

З урахуванням Статті 39.1.2, будь-яка Компанія-Інвестор матиме право відступити всю свою Частку Участі або її частину за умови, що:

- (i) таке Відступлення не приведе до того, що Компанія-Інвестор, що здійснює Відступлення (надалі – "Цедент") (разом зі своїми Афілійованими Особами), володітиме менш, ніж 10% (десятьма відсотками) Частки Участі, крім випадків, коли після такого Відступлення така Компанія-Інвестор перестає бути власником будь-якої Частки Участі;
- (ii) настало Дата Початку;
- (iii) УОД була укладена та є чинною, крім випадків, коли існує один Інвестор;
- (iv) запропонований цесіонарій зобов'язався приєднатися до УОД;
- (v) запропонований цесіонарій визнав та в письмовій формі погодив з Державою та кожною іншою Компанією-Інвестором, що він буде зобов'язаний виконувати всі положення та умови Угоди (зокрема, солідарний характер зобов'язань Компаній-Інвесторів за цією Угодою);
- (vi) Відступлення відбувається щодо рівного обсягу прав та обов'язків Компаній-Інвесторів за цією Угодою; та
- (vii) Цедент отримав попередню письмову згоду всіх інших Компаній-Інвесторів. Будь-яка така інша Компанія-Інвестор повинна або надати згоду, або відмовити у наданні своєї згоди на Відступлення, надавши відповідне повідомлення протягом 60 (шістдесяти) днів з

моменту отримання запиту на згоду, і ненадання такого повідомлення вважатиметься згодою такої іншої Компанії-Інвестора на Відступлення. Така інша Компанія-Інвестор може відмовити у наданні своєї згоди, тільки якщо вона надасть у своєму повідомленні докази того, що потенційний цесіонарій:

- (a) не здатний виконувати свої зобов'язання за цією Угодою (надалі – "**Фінансова Неспроможність**"); та/або
- (b) не відповідає окремим вимогам законодавства, передбаченого Статтею 27.1 (надалі – "**Антикорупційна Неспроможність**").

Для уникнення сумнівів, потенційний цесіонарій не вважатиметься таким, що має Фінансову Неспроможність у тому випадку, якщо він:

- (i) має кредитний рейтинг A1 (або вищий), присвоєний агентством Moody's або A+ (або вищий), присвоєний агентством Standard and Poor's; або
- (ii) надасть банківську гарантію (надану банком, що знаходиться за межами України та має добру міжнародну репутацію, з кредитним рейтингом AA- (або вищим), присвоєним агентством Standard and Poor's, або Аa3 (або вищим), присвоєним агентством Moody's), що покриває всю частину Частки Участі такого потенційного цесіонарія в (a) Початковому Зобов'язанні та (b) всіх Затверджених Програмах Робіт та Бюджетах в частині, що не покрита Початковим Зобов'язанням, та (c) будь-яких інших зобов'язаннях або відповідальності Інвестора за цією Угодою; або
- (iii) надасть вичерпні докази його фінансової спроможності сплатити або фінансувати всю його частину Частки Участі в Початковому Зобов'язанні та всіх Затверджених Програмах Робіт та Бюджетах в частині, що не покрита Початковим Зобов'язанням та будь-яких інших зобов'язаннях або відповідальності Інвестора за цією Угодою;

Якщо Цедент не погоджується із доказами, наданими іншою Компанією-Інвестором по відношенню до Фінансової Неспроможності та/або Антикорупційної Неспроможності потенційного цесіонарія, він має право передати це питання на розгляд Експерту, який призначається у відповідності до Статті 38.4 протягом 30 (тридцяти) днів після отримання повідомлення про незгоду для надання висновку у відповідності до Статті 38.4.2(i) з питання щодо Фінансової Неспроможності та/або Антикорупційної Неспроможності потенційного цесіонарія.

Цедент надасть всі документи, звіти та іншу відповідну інформацію стосовно фінансового стану потенційного цесіонарія для того, щоб дозволити Компанії-Інвестору прийняти поінформоване рішення стосовно фінансової спроможності потенційного цесіонарія.

Надаючи свій висновок, Експерт керується положеннями та принципами, викладеними у цій Статті 39.1.1. Розглядаючи питання щодо Фінансової

Неспроможності, Експерт може використовувати лише інформацію, яку Цедент надав Компанії-Інвестору. Витрати на Експерта сплачуються Цедентом за умови дотримання Статті 38.7.4.

Жодне відступлення не може відбутись без його погодження всіма Компаніями-Інвесторами або надання Експертом остаточного висновку на користь потенційного цесіонарія.

Положення цієї Статті 39.1.1 застосовуються до всіх правонаступників та цесіонаріїв Цедента.

39.1.2 Згода Держави

З урахуванням Статті 39.1.1 кожна Компанія-Інвестор має право відступити всю свою Частку Участі або її частину будь-якій Особі за умови згоди Держави, що повинна бути надана відповідно до Законодавства України. Держава не має права необґрунтовано відмовляти в наданні згоди на відступлення. Якщо Держава не надає своєї письмової відповіді на запит про Відступлення протягом 90 (дев'яноста) днів з дати отримання такого запиту, вважатиметься, що така згода була надана.

39.1.3 Оформлення відступлення

Відступлення оформляється шляхом укладення письмової угоди з Особою, що приймає такі права та обов'язки відповідно до цієї Угоди, і така угода стає невід'ємною частиною цієї Угоди та підлягає реєстрації згідно з Законодавством України.

До Спеціального Дозволу після цього вносяться зміни, як передбачено згідно із Додатком 11.1. Будь-які та всі Дозвільні Документи підлягають переоформленню після цього протягом 30 (тридцяти) днів з моменту запиту Оператора.

39.2 Переважні права щодо відступлення

Якщо Надра Юзівська матиме намір відступити всю свою Частку Участі або її частину Третій Особі, Іноземний Інвестор матиме переважне право придбати таку Частку Участі, за ціною та на умовах, що запропоновані такою Третєю Особою.

Якщо запропоноване Відступлення передбачає негрошову форму розрахунку, або стосується іншого майна, яке є частиною більш масштабної угоди, тоді Надра Юзівська повідомляє Іноземного Інвестора про таку форму розрахунку, вказуючи у такому повідомленні розумну та обґрунтовану грошову вартість такого Відступлення.

Іноземний Інвестор може виконати вимоги цієї Статті 39.2, погодившись сплатити таку грошову вартість замість розрахунку у формі, вказаній у пропозиції Третєої Особи.

Якщо Іноземний Інвестор не скористається своїм переважним правом за цією Статтею 39.2, Надра Юзівська буде зобов'язана завершити Відступлення за розрахунком, повідомленим Іноземному Інвестору. У разі зміни розрахунку, Іноземний Інвестор матиме переважне право, яке може бути здійснене відповідно до положень цієї Статті 39.2, з урахуванням відповідних змін.

39.3 Відступлення шляхом надання забезпечення

За умови, що (i) Дата Початку наступила та (ii) УОД була підписана та є чинною, Компанія-Інвестор може, за попередньої письмової згоди Держави та всіх інших Компаній-Інвесторів, як далі зазначено в цій Статті 39.3, передати в заставу або іншим чином обтяжити (разом надалі – "Забезпечення") всю або будь-яку неподільну частину її Частки Участі у якості предмета забезпечення в цілях фінансування зобов'язань Компанії-Інвестора за цією Угодою, за умови, що:

- (a) Така Компанія-Інвестор (надалі – "Позичальник") продовжує нести відповідальність по всіх зобов'язаннях, що пов'язані із її Часткою Участі;
- (b) Забезпечення не обмежує права Держави та жодної Компанії-Інвестора; та
- (c) Позичальник повинен забезпечити, щоб Позикодавець надав докази на користь Сторін, що у випадку, якщо будь-яка інша особа (або особи), на чию користь було надано Забезпечення (надалі – "Позикодавець"), звертатиме стягнення на предмет Забезпечення або, прямо або опосередковано, реалізовуватиме або контролюватиме реалізацію будь-яких прав Позичальника за цією Угодою (або будь-яким договором або документом, укладеним у зв'язку із цією Угодою або із Забезпеченням), це розглянатиметься як подальше відступлення, що має здійснюватись у відповідності з умовами Статті 39.1 та якщо Позичальником є Надра Юзівська – Статті 39.1 та Статті 39.2. Позичальник буде зобов'язаний виконати, а також забезпечити виконання Позикодавцем вимог Статей 39.1, та, якщо застосовується, Статті 39.2;

У наданні будь-якої згоди Держави та інших Компаній-Інвесторів, яка вимагається згідно з цією Статтею 39.3, не повинно бути необґрунтовано відмовлено. Незважаючи на вищеперечислене, Компанія-Інвестор може відмовити в наданні своєї згоди в письмовій формі протягом 60 (шістдесяти) днів з дня отримання запиту на погодження, якщо в такій письмовій відповіді надано обґрунтовані докази того, що Позикодавець:

- (i) не буде спроможний виконати свої зобов'язання за цією Угодою (надалі – "Фінансова Неспроможність"), або
- (ii) не відповідає окремим вимогам законодавства, викладеного у Статті 27.1 (надалі – "Антикорупційна Неспроможність").

Для уникнення сумнівів, не вважатиметься, що Позикодавець є Фінансово Неспроможним, якщо він:

- (a) має кредитний рейтинг A1 (або вищий), присвоєний агентством Moody's, або A+ (або вищий), присвоєний агентством Standard and Poor's; або
- (b) надасть банківську гарантію (надану банком, що знаходиться за межами України, з доброю міжнародною репутацією, з кредитним рейтингом AA- (або вищим), присвоєним агентством Standard and Poor's, або Aa3 (або вищим), присвоєним агентством Moody's), що покриває всю частину Частки Участі Позичальника в (x) Початковому Зобов'язанні та (y) всіх Затверджених Програмах Робіт та Бюджетах в частині, що не покрита Початковим Зобов'язанням, та (z) будь-яких інших зобов'язаннях або відповідальності Інвестора за цією Угодою; або